

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokous 18, 5/2017

Pöytäkirja

Aika 12.12.2017 klo 12:30 – 15:30
Paikka Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI), Pasila

Jäsenet ja (varajäsenet)

Outi Vainio, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
(~~Eero Lehtonen~~, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto)

Matti Poutanen, Turun yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(~~Esa Hohtola~~, Oulun yliopisto)

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(~~Petri Hyytiä~~, Helsingin yliopisto)

Kristiina Haasio, Orion Oyj: teollisuus
(~~Jukka Puoliväli~~, Charles River DRS Finland)

Ulla-Marjut Jaakkola, Turun yliopisto: eläinten hoito ja eläimille tehtävät toimenpiteet
(~~Iiris Kasanen~~, Incisor)

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(~~Timo Severi~~, Helsingin yliopisto)

Heidi Kivekäs, Animalia ry: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(~~Kati Pulli~~, Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Tuula Heinonen, Tampereen vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM: vaihtoehtoiset menetelmät
(~~Tiina Palomäki~~, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus)

Matti Viluksela, Itä-Suomen yliopisto: vaihtoehtoiset menetelmät
(~~Teija Oinonen~~, Orion Oyj)

Anna Valros, Helsingin yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(~~Satu Mering~~, Experimentica Ltd), osallistui etänä.

Markku Oksanen, Turun yliopisto: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(~~Birgitta Wahlberg~~, Åbo Akademi)

Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI
(~~Hanna Rintala~~, Itä-Suomen aluehallintovirasto)

Jarmo Wahlfors, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Pullola, Maa- ja metsätalousministeriö
(~~Susanna Ahlström~~, Maa- ja metsätalousministeriö MMM)

Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus

Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus

Eila Kaliste, sihteeri, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Asialistan ja edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on ollut kommentoitavana. Asialista ja pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Ministeriön terveiset

EU:n jäsenvaltioiden yhteyspisteiden kokouksesta lokakuussa terveiset:

1 [NC3Rs-keskus](#) esitteli hankkeiden suunnittelun työkaluja: ARRIVE, EDA ja Systematic Reviews, jotka kaikki löytyvät heidän sivustoltaan.

2 EURL ECVAM -esityksessä kerrottiin Netval-verkoston toiminnasta.

3 Direktiivi-asioita:

- 58.1 artiklan mukainen uudelleen tarkastelun raportti on julkaistu komission sivuilla: [Komission kertomus COM\(2017\)631 final](#) tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun direktiivin 2010/63/EU 58 artiklan mukaisesti sekä Commission staff working document.
- 58.2 artiklan mukaisesti komissio voi tehdä 3R-menettelmien arviointia liittyen johonkin teemaan. Komissio kysyy jäsenvaltioilta ehdotuksia aiheiksi. Kokous pohti mahdollisena teemana lintujen ja matelijoiden munassa olevien sikiöiden ottamista suojelun piiriin.
- Komissio aloittaa 57.1 artiklan mukaisen 5-vuotisraportin valmistelun. Tämä on annettava marraskuussa 2019 ja valmistelu alkaa vuonna 2018.
- Komissio julkaisee 57.2 artiklan mukaisen 3 vuoden yhteenvedokertomuksen viimeistään marraskuussa 2019 vuosilta 2015-2017, jonka jälkeen näihin tilastotietoista pääsee hakemaan erilaisia raportteja.
- Liite III (eläinten pitovaatimukset): komissio pohtii pääjalkaisten ja kalojen pitovaatimusten lisäämistä liitteeseen.
- Liite IV (lopetusmenetelmät): Poikkeamisilmoituksia tullut vähän, josta syystä tarvetta muutoksiin ei näyttäisi olevan. Kokous pohti, onko tarvetta lisätä seeprakalojen lopetusmenetelmät liitteeseen.

4. Brexit tulee – mitä vaikuttaa koe-eläintoimintaan ja tutkimukseen?

UK:n brexit vaikuttanee myös tieteellisen tutkimuksen tekemiseen esimerkiksi silloin, kun eläimiä hankitaan muusta maasta, näytteitä lähetetään, palvelututkimuksia teetetään, tutkijavierailuja järjestetään, tutkimusyhteistyötä tehdään tai tutkimusrahoitusta haetaan. Todettiin, että vaikutuksia ei vielä tiedetä.

5. 3R-periaatteen edistäminen

3R-työryhmä (Haasio, Heinonen, Tuominen, Viluksela, Voipio) suunnittelee 3R-koulutuksen sisältöä ja toteuttamistapaa. Työryhmän suunnitelmat ovat valmistumassa. Keväällä 2018 toteutetaan In vitro cell and tissue models Tampereella sekä Tutkimusetiikan päivä Helsingissä. Syksyllä toteutetaan In silico training day (Kuopio) ja Genetic disease models and species selection (Helsinki) -koulutukset. Koulutuksista tiedotetaan helmikuussa.

6. TOKES:n toiminta 2017-2018

TOKES:n toimintakausi päättyy 14.10.2018. Loppukauden toiminnaksi suunniteltiin edellisessä kokouksessa:

- 3R-työryhmä aloittaa 3R-konsortion sekä ministeriön vaihtoehtoisin menetelmiin jakaman rahoituksen käytön suunnittelun koulutuksen ja tiedottamisen osalta vuosille 2018-2020.

- TOKES:n ja ministeriön yhteinen tiedote keväällä 2018: millä tavalla tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelu on järjestetty sekä maakohtaista tietoa direktiivin 2010/63/EU uudelleen tarkastelusta. Tekstin valmistelevat Tiina Pullola, Eila Kaliste, Outi Vainio ja Eero Lehtonen ja se annetaan muille jäsenille kommentoitavaksi.
- TOKES pyytää valvoilta viranomaisilta kannanottoa eläinkokeettomien menetelmien hyväksymisestä lakisääteisissä turvallisuustutkimuksissa. Kyselyä ovat valmisteleet Tuula Heinonen, Tiina Palomäki ja Eila Kaliste. Valmistelua jatketaan ja ehdotus kevään toiseen kokoukseen.
- Yhteistyöpäivä toimijoiden hyvinvointiryhmien kanssa 6.6.2018.
- TOKES-tiedote/blogi/haastattelu tai vastaava 4.10.2018 eläinten päivän yhteydessä. Eläinten hyvinvointikeskus auttaa teeman ideoimisessa ja toteuttamisessa. Aiheeksi esitettiin kalojen hyvinvoinnin teemaa. Turun yliopisto suunnittelee alkuvuonna kaloihin ja kipuun liittyvää koulutuspäivää ja tätä voitaisiin hyödyntää myös TOKES:n esityksessä. Asiaa suunnittelevat Eila Kaliste, Outi Vainio ja Tiina Kauppinen kevään aikana.
- TOKES-verkkosivujen suunnittelun aloitus, joita myös 3R-konsortio voisi hyödyntää. Sivuston tekninen toteutus on luontevinta toteuttaa hankelupalautakunnan sivuston kanssa. Ministeriö neuvottelee asiasta Eviran ja ESAVIN kanssa, koska koe-eläintoiminnan viranomaistehtävät siirtyvät hallintouudistuksen myötä Ruokavirastoon (jonka osaksi Evira tulee 2019). Sivustolle olisi löydettävä sopiva nimi, jonka avulla se olisi helposti löydettävissä.

7. Muut asiat

Turun yliopiston koe-eläinkeskus järjestää tutkijoille koulutuspäivän 'Systematic Reviews of Animal Studies' 16.1.2018.

8. Tiedoksi

[Taylor, Rego ja Weber: Recommendations to improve the EU non-technical summaries of animal experiments.](#)

Vaihtoehtoja FCS-mediumille (Fetal Calf Serum, käytetään soluviljelyssä):

[UU.nl / News / Fewer animals used for research thanks to new online platform](http://UU.nl/News/Fewer%20animals%20used%20for%20research%20thanks%20to%20new%20online%20platform)

9. Seuraavat kokoukset

28.2.2018 klo 12.30 – 15.30

8.5.2018 klo 12.30 – 15.30

TOKES-Hyvinvointiryhmät 6.6.2018 koko päivä

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.35.